

ПРОФИЛИРАНА ГИМНАЗИЯ ЗА ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ИЗКУСТВА
"ПРОФЕСОР НИКОЛАЙ РАЙНОВ"

1225 София, ул. Професор Николай Райнов № 2,
тел: 936 74 40, e-mail: pgii_n.rainov@mail.bg

Утвърждавам
Директор: /Руслан Драгостинов /
заповед №333/14.09.2023

Г

ПРОГРАМА

**За гражданско, здравно, екологично
и интеркултурно образование
за учебната 2023/2024 година**

Програмата е приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол
№ 08 от 14.09.2023 г. и утвърдена със Заповед на директора 333 /14.09.2023 г.

I. Общи положения

- Програмата е съставена съгласно държавния образователен стандарт за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование – Наредба №13 / 21.09.2016 г. и доп. ДВ бр.80 / 28.09.2018г.
- Програмата е изготвена след анализ на потребностите на училищната общност и определяне на приоритети, свързани с реализирането на целите на гражданско, здравното, екологичното и интакултурно образование.
- Програмата определя институционалните политики за реализиране на ДОС по Наредба № 13 / 21.09.2016г.

II. Същност

Гражданско, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимносвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, гражданска и интеркултурни компетентности и на компетентности свързани със здравето и поддържането на устойчива околнна среда.

- Гражданско образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и гражданска добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

III. Цели

- Формиране на гражданско съзнание и гражданска добродетели, които са свързани със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен начин на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси,

както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

- Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркультурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикультурна среда.

IV. Начини и форми за осъществявания на гражданско, здравното, екологично и интеркультурното образование

Осъществяват се в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка чрез интегриране по учебни предмети.

- В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление.
- В заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден.
- В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие.

V. Рамкови изисквания за резултатите от обучението

1. Област на компетентност на гражданско образование (приложение № 1 от Наредба № 13)

- познавателно: придобиване и осмисляне на идеи, понятия, системи и концепции
- социално: способност да се практикува демокрацията във всички форми и във всички области и етапи в живота на човека: в детство, юношество и зрелия живот
- емоционално: разпознаване и приемане на ценностите на демократичното общество

2. Област на компетентност на здравното образование (приложение № 2 от Наредба № 13)

- личностно развитие: да умее да диференцира емоциите, промените в тялото и поведението
- познавателно: придобиване на знания за превенция на психоактивни вещества, за оказване на първа помощ, интимни отношения и болести предавани по полов път
- здравни навици: поддържане на лична хигиена, познание и спазване на здравословен режим на хранене

3. Област на компетентност на екологичното образование (приложение № 3 от Наредба № 13)

- познавателно: придобиване на знания за водата, почвата, възуха, климатичните промени, растителния и животински свят
- социално: умее да поддържа чистотата в природата и познава правилата за опазване на околната среда

4. Област на компетентност на интеркультурното образование (приложение № 4 от Наредба № 13)

- познавателно: познава различни културни общности и техните празници, обичаи и традиции и познава правата на човека
- социално: умее да общува и да проявява толерантност в мултикултурна среда, уважа и цени национални символи и ритуали
- емоционално: познава правата на човека като проявява чувствителност към прояви на дискриминация

VI. Институционални политики за подкрепа на гражданскоото,

здравното, екологично и интеркултурното образование

1. Определяне на училищни риуали

- откриване и закриване на учебната година
- официално раздаване на удостоверилието за завършен 10 клас, диплома за средно образование, свидетелството за придобиване на III степен на професионално образование.
- награждаване на отличили се ученици и учители
- честването на национални празници, на официалните празници, дните на национални герои и будители и на празника на патрона на училището
06.12 - Патронен празник на училището
03.03 - Освобождението на България
24.05 - Ден на славянската писменост
22.09 - Съединението на България
01.11 - Ден на народните будители

2. Избор на:

2.1 Символи

- Лого на училището.

2.2 Почетни знаци

- Грамоти по случай награждаването на ученици с принос към издигане името на училището.

3. Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание

- изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти
- поставяне на националния флаг на фасадата на училището
15.09 - откриване на учебната година от директора и провеждането на тържествен водосвет.
24.05 - отбелязване на Ден на славянската писменост и култура - тържествено изпращане на абитурентите.

4. Подкрепа на инициативността и участието на децата и учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики

4.1 Ученническо самоуправление

- Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление. В състава на училищния ученически съвет влизат избрани председатели от паралелките VIII, IX, X, XI и XII клас. Всяка паралелка избира свой тричленен ученически съвет, който подпомага дейността на класния ръководител и инициира дейностите на ниво клас. Изборът на ръководство от трима члена за всяка паралелка на всеки клас става с гласуване за учебната година.
- Ученическият съвет разработва устав и годишен план.
- Представителите на ученическия съвет взимат участие в педагогически съвети и в заседания на обществения съвет в училище.

4.2 Участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство от ученическия съвет

- работа в екип по проект с БЧК „Коледни картички“
- коледни дейности и участие в благотворителен базар
- организиране на дарителска кампания за деца в неравностойно положение
- благотворителен пролетен бал
- отбелязване на деня на ученическото самоуправление

4.3 Организиране на доброволчески дейности в и извън училище

- провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи и парични средства за деца в неравностойно положение
- участие в благородна инициатива за събиране на капачки

4.4 Поддържане на училищната интернет и фейсбук страница

- отразяване на успехите на ученици - таланти
- информация за участието на учениците в различни изяви, конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.
- отразяване на училищни инициативи, дейности и др.

4.5 Организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на человека, опазването на околната среда и пр.

Подкрепящи здравето:

- Световен ден за борба срещу СПИН - 01.12.
- Национален ден на спорта - 17.05.
- Световен ден без тютюнопушене - 31.05.

Подкрепящи толерантността:

- Световен ден без тютюнопушене - 31.05.
- Международен ден на толерантността - 16.11.
Организира се беседа в ЧК..
- Световен ден за борба с тормоза в училище - 25.02.
Организират се мероприятия, свързани с деня на розовата фланелка от всички класни ръководители.

Подкрепящи социалната чувствителност:

- Световен ден в памет на жертвите на катастрофи - 18.11.
Изготвят се презентации.

Подкрепящи правата на човека:

- Международен ден на детската книга - 01.04.
Организацията е поверена на класните ръководители.
- Международен ден на детето - 01.06.
Осъществяват се инициативи от учителите на начален етап.

Подкрепящи опазването на околната среда:

- Засаждане на дървета за деня на Земята - 22.04.
- Отбелязване на световния ден на водата - 22.03.

5. Организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници

- Отбелязване на Патронния празник на училището - 06.12.
- Отбелязване на празника св. Валентин - 14.02.
- Отбелязване на годишнината от смъртта на Васил Левски - 19.02.
- Отбелязване на денят на Национално освобождение - 03.03.
- Отбелязване на Деня на будителите - 01.11.
- Отбелязване на Деня на християнското семейство - 22.11.

6. Участие в клубове и неформални групи по интереси

- дигитални изкуства
- визуални изкуства
- колективни спортове

7. Насърчаване на информалното учене на територията на училището

- Организиране на уроци на открито
- Организиране на беседи с автори на книги
- Проекти по различни науки:

Природни науки

Създаване на проекти за работа в лабораторни условия, създаване на изследователски екипи, работа във виртуална класна стая, изготвяне на макети, създаване на електрически вериги, работа с магнити и практическо приложение на електричеството, работилница за изработване на 3D модели на прости и сложни вещества, виртуални разходки в човешкия организъм.

Обществени науки

Създаване на проекти, развиващи представата на учениците за Космоса, изготвяне на презентации, посветени на България и такива, свързани с опознаването и опазването

на планетата.

Формални науки

Литературни конкурси, свързани със значими теми като приятелството, добротата, вдъхновението и т.н., запознаване с българския фолклор.

VII. Подкрепа за мултикултурната среда в училището

ПГИИ „Проф. Николай Райнов“, при наличие на ученици от различни националности, се стреми да ги интегрира чрез организиране на различни дейности.

VIII. Указание по прилагане на учебната програма

- Тематичното разпределение по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование е дадено в Приложение № 1.
- Хорариумът на часовете е даден в Приложение № 2.
- Дадените теми по ГО, ЗО, ЕО и ИО се разглеждат в часа на класа от класния ръководител, както и от заместващия учител в съответния за деня учебен час.
- Учителят сам преценява темата, подходяща за съответния клас като се има предвид възрастта на учениците и техният интерес към конкретен проблем.
- Взетата тема се нанася в дневника като срещу учебния предмет се записва съответно: гражданско образование, здравно образование, екологично образование и интеркултурно образование.
- Обучението по учебната програма дава пълна свобода на учителя да избере формите и методите на работа за подходящата тема.
- Оценката от участието на учениците е само качествена.
- Контрол по изпълнение на учебната програма ще се осъществява от заместник директорите по учебна дейност.